

СИЛАБУС

Основи медичної косметології

Вибіркова дисципліна

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	222 «Медицина»
кваліфікація освітня	магістр медицини
кваліфікація професійна	лікар
освітньо-професійна програма	«Медицина»
форма навчання	денна
курс та семестр вивчення навчальної дисципліни	5 курс, X семестр

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Ємченко Яна Олександрівна, д.мед.н., доцент Іщейкін Костянтин Євгенович, д.мед.н., професор Дудченко Микола Олексійович, д.мед.н., професор Кравченко Володимир Григорович, д.мед.н., професор Попова Ірина Борисівна, к.мед.н., доцент Васильєва Катерина Володимирівна, к.мед.н., доцент Каменєв Володимир Іванович, к.мед.н., доцент Безега Олена Вікторівна, асистент
Профайл викладача (викладачів)	https://skinven.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	05322-52-77-69
E-mail:	shkirven@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://skinven.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – **3.0 / 90**, із них:

Лекції (год.) – **0**

Практичні (семінари) (год.) – **20**

Самостійна робота (год.) – **70**

Вид контролю - **залік**

Політика навчальної дисципліни

При організації освітнього процесу в ПДМУ студенти, викладачі діють відповідно до:

Положення про організацію освітнього процесу
(https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/EXHOB4YrpFJqaqUWjwI3e7GhMA6TcAWDd7yVXYjO.pdf);

Кодексу академічної доброчесності
(<https://science.pdmu.edu.ua/academic-integrity/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti>) та ін.

Правил внутрішнього розпорядку для студентів ПДМУ
(https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/ycZUUg0fZUvD4QBZ4a18PWWhTNJH8AbU6fANHfFAF.pdf) та ін.

Студенти приходять на заняття згідно з розкладом. Запізнення на заняття не допускається. Заняття проводяться без перерви. В приміщенні лікарні

розташована гардеробна, де студенти переодягаються. Під час перебування студенти на кафедрі повинні дотримуватися професійного дрес-коду, який передбачає медичну форму — халат і медичну шапочку, бажано білого кольору бездоганно чисті, випрасувані. У приміщенні кафедри не допускається носіння головних уборів. Забороняється носіння медичної форми під верхнім одягом та поза зоною клінічної бази. Дотримання вказаного дрес-коду забезпечується на основі морального самоконтролю кожного студента.

Опис навчальної дисципліни (анотація). Косметологія інтенсивно розвивається і як самостійна наукова дисципліна і як область практичної діяльності лікарів у різних сферах клінічної та профілактичної медицини, у кожній з яких вона вирішує свої завдання. Навчальна програма спрямована на якісну підготовку студентів вищих навчальних медичних закладів України. Вона закладає розуміння сучасних особливостей патології та косметичних недоліків шкіри і її дериватів, косметичної геріатрії, уроджених косметичних вад і потребують інтеграції класичних клінічних уявлень і сучасних високих технологій. На сьогоднішній день косметологія стала невід'ємною частиною не лише дерматовенерологічної практики, але й предметом поглиблених наукових досліджень. Програмою передбачено розгляд питань, які стосуються лікувально-косметологічного, профілактичного та естетичного догляду за шкірою. При вивченні цієї дисципліни велика увага надається прищепленню студентам вміння своєчасно виявляти та чітко ідентифікувати клінічні вияви дерматокосметологічних недоліків, деонтологічно правильно спілкуватися та пропонувати методи і заходи косметологічної корекції.

Навчальна дисципліна вивчається на 5-му році навчання.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити. Вивчення основ медичної косметології базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, анатомії, фізіології, гістології, ембріології, мікробіології, фармакології, внутрішніх хвороб, хірургічних хвороб, гігієни, соціальної медицини.

Постреквізити. Набуті знання, що здобуваються після завершення вивчення основ медичної косметології закладає основи вивчення студентами сучасних діагностичних технологій, які використовуються в діагностиці не тільки медичної косметології, а також в широкій клінічній практиці, що передбачає інтеграцію викладання з різними дисциплінами та формування вмінь застосовувати знання із сучасних методів медичної косметології в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- метою викладання навчальної дисципліни є вивчення фізіологічно-морфологічних особливостей шкіри та слизових в функціонуванні організму в нормі та при різних патологічних станах. Визначення чинників, що сприяють розвиткові хвороб шкіри, волосся та нігтів та визначення особливості висипань на шкірі та видимих слизових, ознайомлення з

основними методами лікування та профілактики косметологічних захворювань з урахуванням типу шкіри та вікових особливості, а також формування фахових компетентностей в косметології.

- основними завданнями вивчення дисципліни «Основи медичної косметології» для студентів є:
 - пояснювати будову, функції, типи шкіри.
 - визначити захворювання шкіри, які підлягають лікуванню у косметолога.
 - знати сучасні методи огляду шкіри.
 - підготовка студентів до роботи в косметологічному кабінеті шляхом вивчення основних косметологічних процедур;
 - опанування основних методів лікування, які використовуються в косметології.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні, матриця компетентностей)

Дисципліна забезпечує набуття студентами

компетентностей:

– *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– *загальні:*

1. Навички опитування пацієнта.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.

По завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- Косметологія – як медична дисципліна, визначення, мета і завдання.
- Анатомо-функціональні особливості будови шкіри. Функції, типи шкіри.
- Види старіння шкіри та методи їх корекції.
- Класифікація косметичних засобів. Особливість складу косметичних засобів залежно від їх призначення.
- Апаратні методи лікування шкіри (дарсонвалізація, кріотерапія).
- Види ін'єкційних методик, що використовуються в медичній косметології для корекції косметичних недоліків шкіри, та знати тактику їх виконання.
- Патологія сальних залоз. Акне. Рожеві вугрі. Пероральний дерматит та їх методи корекції в медичній косметології.
- Етіопатогенез, класифікація дисхромій та їх методи корекції в медичній косметології.

- Види алопецій, клінічна картина, їх методи діагностики та лікування.
- Застосування апаратних та ін'єкційних методів лікування рубців, стрій та целюліту, які використовуються в медичній косметології.

вміти:

- Застосовувати сучасні методи обстеження шкіри з косметологічною патологією;
- Визначити типи шкіри та підбирати косметологічні засоби в залежності від типу шкіри.
- Аналізувати косметичну ефективність засобів по догляду за шкірою в залежності від її типу.
- Вміти проводити ін'єкційні методи лікування в косметології
- Призначити фізіотерапевтичні процедури з урахуванням типу шкіри та вікових змін.

Лекції не передбачені з дисципліни «Основи медичної косметології»

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті – не передбачені навчальним планом

Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Основи медичної косметології		
1.	Введення в медичну косметологію. Шкіра як об'єкт косметичного впливу. Будова шкіри. Придатки шкіри. Фізіологія шкіри. Типи шкіри, фототипи шкіри. Методи оцінки визначення типів шкіри. Характеристика кожного типу шкіри. Мета та задачі клінічної косметології. Об'єкти вивчення медичної косметології. Історія розвитку клінічної косметології. Сучасна класифікація косметології. Основні заклади косметологічного профілю, їх характеристика, об'єм допомоги. Особливості взаємодії косметолога та пацієнта. Законодавча база, яка регламентує діяльність косметичних структур. Перспективи розвитку медичної косметології.	2
2.	Старіння шкіри. Боротьба з передчасним старінням. Основні фактори старіння шкіри. Вільнорадікальна теорія старіння. Поняття хронобіологічного та фотостаріння. Вибір методів корекції старіння шкіри.	2

3.	Дисхромії шкіри. Порушення пігментації шкіри. Дисхромії. Етіопатогенез, класифікація, клініка, їх корекція. Методи та засоби корекції гіпомеланозів в умовах косметологічних закладів. Застосування ультрафіолетового опромінення у практиці лікаря косметолога.	2
4.	Чутлива шкіра. Суха шкіра. Еритрокупероз. Суха шкіра, жирна шкіра, чутлива. Еритрокупероз, атонія в практиці косметолога. Причини виникнення цієї патології шкіри. Морфологічні особливості шкіри різних вікових груп. Особливості корекції. Косметичні процедури.	2
5.	Рубці. Стрії. Целюліт. Косметичні недоліки, пов'язані з порушенням діяльності сальних залоз. Етіопатогенез, клініка, терапія себореї, вульгарних та рожевих вугрів. Корекція себореї, вульгарних та рожевих вугрів в умовах косметичного закладу. Особливості косметичного догляду клієнтів з вказаною патологією. Корекція поставкне.	2
6.	Патологія сальних залоз. Себорея. Рожеві вугрі. Періоральний дерматит. Косметичні недоліки, пов'язані з порушенням діяльності сальних залоз. Етіопатогенез, клініка, терапія себореї, вульгарних та рожевих вугрів. Корекція себореї, вульгарних та рожевих вугрів в умовах косметичного закладу. Особливості косметичного догляду клієнтів з вказаною патологією. Корекція поставкне.	2
7.	Вугрова хвороба. Вугрова хвороба: етіопатогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, лікування в умовах косметологічного закладу. Поставкне.	2
8.	Патологія волосся. Патологія, що пов'язана з надлишковим випадінням волосся. Анатомія, фізіологія, патофізіологія волосся. Розподіл волоссяного покриву у пубертатній та репродуктивній віці. Фази росту волосся. Фактори, що ушкоджують волосся. Дистрофічні захворювання волосся. Види алопецій. Методи корекції. Апаратні методи, які використовуються в трихології.	2

Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів з дисципліни «Основи медичної косметології» не передбачені.

Перелік питань, який повинен засвоїти студент при вивченні навчальної дисципліни (форма контролю – залік)

1. Предмет і завдання медичної косметології.
2. Що означає термін «косметика»?
3. Назвіть етапи розвитку косметики й косметології.
4. Назвіть сучасні напрямки розвитку медичної косметології.
5. Анатомія, гістологія, функції шкіри.
6. Які типи шкіри знаєте?
7. Які засоби за доглядом сухої шкіри?
8. Назвіть засоби за доглядом нормальної шкіри.
9. Які засоби за доглядом жирної шкіри?
10. Назвіть косметичні процедури.
11. Як призначаються маски?
12. Основні правила та принципи декоративної косметики.
13. Корекція порушень пігментації в умовах косметичного закладу.
14. Алопеція, етіологія, патогенез; клінічні різновиди. Косметологічні методи лікування.
15. Назвіть захворювання пов'язані з надмірним оволосінням.
16. Себорея. Етіологія, патогенез, клініка, Корекція в умовах косметичного закладу.
17. Вугрова хвороба. Методи корекції в косметичних закладах.
18. Старіння шкіри. Етіопатогенез, класифікація та клініка старіння шкіри.
19. Хронобіологічне і фотостаріння. Методи їх корекції і профілактики.
20. Види оздоровчих та косметичних процедур (маски, масаж, чистка обличчя).
21. Еритрокупероз в практиці косметолога.
22. Суть лікувального масажу. Показання, протипоказання. Методика виконання.
23. У чому полягає суть мезотерапії. Методи мезотерапії.
24. Які лікарські препарати використовують при мезотерапії. Показання для мезотерапії.
25. Ускладнення при мезотерапії. Профілактика і лікування ускладнень.
26. Ботокс. Показання, протипоказання, техніка виконання.
27. Кріотерапія в практиці косметолога. Мануальні та апаратні методики кріотерапії. Показання, протипоказання.
28. Поняття декоративної косметики. Сучасна медична косметика.
29. Суть метода кріотерапії.
30. При яких косметичних недоліках показана кріодеструкція?
31. Види фізіотерапевтичного лікування. Показання, протипоказання, методики виконання.
32. Класифікація косметичних засобів. Особливість складу косметичних засобів залежно від їх призначення.

Методи навчання

- Вербальні: лекції, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж;
- Наочні методи: ілюстрація, демонстрація, спостереження;
- Практичні методи: виконання практичних робіт та розв'язання ситуаційних завдань для вироблення вмінь та навичок;
- Самостійна робота студентів з осмислення й засвоєння нового матеріалу;
- Тематичні дискусії;
- Мозковий штурм;
- Аналіз конкретних ситуацій (куйс-метод);
- Презентації.

Форми і методи оцінювання – залік.

Система поточного та підсумкового контролю

Поточна навчальна діяльність студентів оцінюється за традиційною чотирьохбальною шкалою. Студент отримує

– «відмінно» – студент володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, так і тестового контролю. Добре орієнтується в предметній термінології. Чітко формулює відповіді на поставлені запитання. Практична робота виконується в повному обсязі.

– «добре» – студент володіє знаннями в обсязі не менш ніж 75 – 89%, допускає несуттєві помилки, які виправляє, відповідаючи на запитання. Під час виконання тестових завдань відповідає на 75% питань. Практична робота виконана в повному обсязі, допускаються незначні помилки.

– «задовільно» – студент володіє знаннями по темі в обсязі не менше 60– 74%, під час тестування відповідає не менш ніж на 60% запитань. Відповіді недостатньо точні, навідні запитання їх не відкореговують. Не в повному обсязі виконано практичну роботу.

– «незадовільно» – студент не засвоїв необхідний мінімум знань з теми заняття та тестування в межах 59%. Нездатний відповідати на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Завдання тестового контролю виконані менш ніж на 59%. Практичними навичками не володіє.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни.

Оскільки дисципліна завершується заліком, то залік отримують тільки ті студенти, що відвідали всі заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку) і набрали конвертовану суму балів не меншу за мінімальну (122 бали). У «Відомість підсумкового модульного контролю» в колонку «Поточний контроль (бали)» викладач вносить бали після їх конвертації з середнього балу успішності згідно таблиці 1, у колонку «Підсумковий контроль (бали)» викладач робить запис «зараховано, не зараховано».

Таблиця 1

Відповідність середнього балу поточної успішності за традиційною 4-

бальною шкалою сумарній кількості балів за залік

Середній бал поточної успішності за 4- бальною шкалою	Сумарна кількість балів за залік
2,00	Не зараховано
2,05	Не зараховано
2,10	Не зараховано
2,15	Не зараховано
2,20	Не зараховано
2,25	Не зараховано
2,30	Не зараховано
2,35	Не зараховано
2,40	Не зараховано
2,45	Не зараховано
2,50	Не зараховано
2,55	Не зараховано
2,60	Не зараховано
2,65	Не зараховано
2,70	Не зараховано
2,75	Не зараховано
2,80	Не зараховано
2,85	Не зараховано
2,90	Не зараховано
2,95	Не зараховано
3,00	122
3,05	123
3,10	125
3,15	126
3,20	129
3,25	130
3,30	132
3,35	133
3,40	136
3,45	137
3,50	139
3,55	140
3,60	142
3,65	143
3,70	146
3,75	147
3,80	150
3,85	151
3,90	153
3,95	155
4,00	157
4,05	159
4,10	161
4,15	163
4,20	165
4,25	168

4,30	170
4,35	172
4,40	175
4,45	177
4,50	179
4,55	181
4,60	183
4,65	185
4,70	188
4,75	190
4,80	192
4,85	194
4,90	197
4,95	200
5,00	200

Мінімальний середній бал, з якою студент допускається до складання заліку – 122 бали.

Оцінювання дисципліни:

Кількість балів ЄКТС, яку студент набирає з дисципліни, визначається за таблицею.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні навчальної дисципліни, дорівнює 200 балам.

Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з навчальної дисципліни «Основи медичної косметології».
2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів під час підготовки до практичного заняття та на занятті згідно з тематичним планом.
3. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів над вивченням тем, винесених на самостійне опрацювання
4. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок студентів:
 - тести різних рівнів складності
 - відеофільми

Рекомендована література

Базова:

1. Ю. Ю. Дрібноход / Косметологія: Навчальний посібник. / — «Фенікс».-2020-828с.
2. Е.І. Ернандес, А.А. Марголіна ./ Новая кометология. Методы косметологии в дерматологичній практиці. Підручник / — «Косметика и медицина».-2016.-292с.

3. А. М. Біловол С. Г. Ткаченко / Медична косметологія. Навчальний посібник / — «Нова книга».- 2019.-384с.
4. Т.П. Хэбиф /Шкірні хвороби. Діагностика та лікування. Підручник—: «МЕДпресс-информ». - 2021. - 792с.
5. Святенко, І.В. Свистунов / Дерматологія. Венерологія = Dermatology. Venereology : атлас укр. та англ. мовами. Підручник -: «Нова книга».-2020 – 424с.

Допоміжна:

1. В.П. Адаскевич /Дерматовенерологія. Підручник—: «МЕДпресс-информ». - 2019. - 408с.
2. Родіонов, Д.В. Заславський, А.А. Сидіков. Клінічна дерматологія. Підручник— : «Гэотар». – 2019.-721с.

Інформаційні ресурси

1. <https://skinven.umsa.edu.ua/resources/materiali-dlya-studentiv>
1. www.medlit.pp.ua
2. www.intranet.tdmu.edu.ua
3. <http://www.derma-don.org.ua>
4. <http://www.medicina.kharkov.ua>